

Seudullinen joukkoliikennejaosto/Esityslista

Aika 09.06.2026 klo 17:00 -

Paikka Kokoushuone Holvi, Torikatu 19 A, 3. krs, Joensuu

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
14	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
15	Pöytäkirjantarkastajien valinta	3
16	Joukkoliikenteen tarjouskilpailu kohde 1 Joensuun paikallisliikenne 5.6.2028 alkaen	4
17	Maksuton seudullinen joukkoliikenne yhteytenä kaukoliikenteeseen -pilotin jatko	8
18	Seudullisen joukkoliikennejaoston kokouspäivät syksyllä 2026	10
19	Tiedoksiannot	10

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

14

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

SEUJOUKJ 09.06.2026

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

15

Pöytäkirjantarkastajien valinta

SEUJOUKJ 09.06.2026

Liikennejärjestelmänsinöörin sijaisen päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

valita pöytäkirjantarkastajiksi Henna Karhapään ja Aleksi Kurosen.

Päätös:

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

16**Joukkoliikenteen tarjouskilpailu kohde 1 Joensuun paikallisliikenne 5.6.2028 alkaen**

SEUJOUKJ 09.06.2026

445/02.08.00.01/2023

Seudullinen joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 14.4.2026 ettei kohteessa 1 Joensuun paikallisliikenne oteta käyttöön sopimuksen mahdollistamaa kolmen vuoden optiota, koska sopimuksen liikenne on matkustajamäärän noustessa kasvanut maksimiamäärään. Sopimuskausi Länsilinjat Oy:n kanssa alkoi 7.6.2021 ja päättyy 4.6.2028.

Koska uuden linja-autokaluston toimitusajat ovat pitkiä, jopa puolitoista vuotta, tarjouskilpailu on tarkoitus saada ratkaistua jo vuoden 2026 aikana. Elokuussa käydään markkinavuoropuhelu mahdollisten tarjoajien kanssa. Tarjouskilpailu on tarkoitus saada auki lokakuussa 2026 ja ratkaisu joulukuussa 2026.

Sopimusaika

Sopimusajaksi esitämme 7 vuotta ja 3 vuoden optio. Sama sopimusaika on päättyvässä sopimuksessa ja 2025 alkaneissa kahden lähiliikennekohteen sopimuksissa. Sähköbussiliikenne edellyttää pitkää sopimuskautta kalusto- ja latauslaiteinvestoinnin vuoksi.

Sopimusmalli

Sopimusmalliksi esitämme Suomessa yleistä bruttomallia, jossa liikennöitsijälle maksetaan yksikköhintojen (autopäivä, linjatunti, linjakilometri) mukaan ajetusta liikenteestä kuukausittain jälkikäteen. Liikennöitsijälle voidaan myös maksaa laatupalkkiota asiakastyytyväisyystutkimuksen ja liikennöntivarmuuden perusteella. Ajamattomien vuorojen ja palvelurikkeiden perusteella korvausta voidaan vähentää tai sanktioida. Bruttomalli on käytössä päättyvässä sopimuksessa ja 2025 alkaneissa lähiliikennekohteiden sopimuksissa. Hinnat on sidottu indeksiin.

Käyttövoima

Puhtaan kaluston direktiivi koskee vain matalalattiabusseja. Hankinnoista 2025 jälkeen lukumäärältään 59 % tulee olla puhtaita ajoneuvoja ja niistä puolet sähköbusseja. Puhtaita käyttövoimia ovat lain mukaan biopolttoaine, kaasu ja sähkö, kansallisessa lainsäädännössämme ei kuitenkaan ole Joensuun kaupungille sähköbussivaatimusta.

Paikallisliikenteen tarjouskilpailussa vuonna 2020 halusimme direktiivin mukaisen silloisen osuuden 41 % puhtaita autoja, joissa sai käyttää uusiutuvaa dieseliä (HVO), biokaasua tai sähköä. Tarjouskilpailussa käyttövoimat oli pisteytetty, vety rinnastettiin sähkөөn. Halvimman ja kalleimman tarjouksen ero oli 10 %, ja kaikkia käyttövoimia tarjottiin. Voittajaksi valikoitu tarjous, joka sisälsi 13 sähköbussia ja loput dieselbusseja.

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

Lähiliikenteen tarjouskilpailussa 2024 vaadittiin puhtaan kaluston direktiivin mukaista kalustoa. Kaikkien matalalattiabussien oli oltava puhtaita ajoneuvoja, niiden käyttövoima pisteytettiin. Kohteeseen 2 saatiin biokaasubussit yhtä dieselbussia lukuun ottamatta. Kohteeseen 3 saatiin 5 sähköbussia ja liput dieselbusseja.

Linjapituudet paikallisliikennealueella ovat sellaisia, että sähköbussit ovat käytössä koettu toimiva vaihtoehto. Gasumilla on biokaasun tankkausasema Joensuussa Wahlforsinkadulla, kaasubusseja on käytössä Hammaslahti-Joensuu-Liperi kohteessa. Jyväskylässä on koekäytössä vetybusseja.

Sähköbusseissa käytettävä sähkö tulee olla tuotettu uusiutuvasta energialähteestä. Kaasubussien on käytettävä polttoaineenaan biokaasua.

Vain ruuhka-aikoina käytössä olevilla sähköbusseilla vähäinen ajosuorite suhteessa bussin ja latausaseman hankintahintaan voi nostaa tarjoushintaa, mikäli koko kohteen liikenne halutaan sähköistää. Sopimuksen puitteissa myöhemmin lisättävässä kalustossa on huomattava, ettei kaikkia käyttövoimia ole saatavissa lyhyellä toimitusajalla.

Kalustovaatimukset

Sopimuksessa on käytössä 2-akseliset kaupunkiliikenteen matalalattiabussit. Matalalattiaisen pienkaluston käyttö oli sallittua yhdellä linjalla, mutta matkustajamäärän kasvettua pienkaluston käytöstä on jouduttu luopumaan. Linjoilla 6 Lentoasemalle ja linjalla 9 liksenvaaralle sallittiin pienkaluston lisäksi myös korkealattiaiset seutuliikennebussit.

Sopimuksen liikenteeseen esitämme 2-akselisia kaupunkiliikenteen matalalattiabusseja sekä 3-akselisia kaupunkiliikenteen matalalattiaisia telibusseja. Kaupunki-infra saattaa rajoittaa telibussien käyttöä joillakin linjoilla. Kuitenkaan telibussien suurempi matkustajakapasiteetti ei korvaa tiheämpää vuoroväliä ruuhkaisimmilla linjoilla. Asiakkaan kannalta tiheämpi vuoroväli on houkuttelevampi kuin suurempi bussi harvemmallalla vuorovälillä.

Pakokaasupäästöjen osalta minimivaatimukseksi esitetään EuroVI. Bussien maksimi-ikäsi esitetään 15 vuotta, paitsi sähköbusseille 18 vuotta. Lähiliikenteen tarjouskilpailussa oli keski-ikäen enimmäisvaatimus 10 vuotta.

Autotyypikohtaisissa kalustovaatimuksissa noudatetaan soveltuvin osin Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien kalustovaatimuksia sekä HSL:n kalustovaatimuksia. Kaksiakselisessa bussissa vähintään 39 istumapaikkaa, 3 klaffi-istuinta ja kokonaispaikkamäärä vähintään 70. Telibusseissa vähintään 47 istumapaikkaa, 3 klaffi-istuinta ja kokonaispaikkamäärä vähintään 90.

Palvelutaso

Liikennepalvelulain tultua voimaan 1.7.2018 joukkoliikenteen palvelutason määrittely ei ole enää joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen lakisääteinen tehtävä. Palvelutasotavoitteilla voidaan kuitenkin kuvata sitä, millaisia joukkoliikenteen palveluja

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

alueella halutaan tarjota ja millaiseksi toimivaltainen viranomaisen pyrkii kehittämään alueen joukkoliikennepalveluja. Palvelutasoon voidaan sisällyttää myös linjoilla käytettävä kalusto.

Joensuun seudun joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet on määritelty seudullisessa joukkoliikennejaostossa 20.5.2012 §31, 6.4.2017 §12, 12.4.2018 §14, 10.6.2020 §23 ja 13.12.2023 §37. Palvelutason muutostarpeita on tarkasteltu matkustajamäärien, yhdyskuntarakenteen muutosten, tulleiden asiakaspalautteiden ja asiakaskyselyiden perusteella.

Joensuun seudun joukkoliikenteen palvelutasossa on kolme luokkaa: kilpailutaso, keskitaso ja perustaso. Perustason liikenne kattaa vain arkipäivien koulu-, opiskelu- ja työmatkayhteydet. Keskitasossa liikennettä on joka päivä aamusta iltaan vilkkaimpaan aikaan ainakin kerran tunnissa ja hiljaiseen aikaan vähintään joka toinen tunti. Kilpailutasossa liikennettä on varhaisesta aamusta myöhäiseen iltaan vilkkaimpaan aikaan vähintään kaksi vuoroa tunnissa ja hiljaiseen aikaan vähintään kerran tunnissa.

Kilpailutason alueita ovat Rantakylä-Utra, Noljakka-Marjala ja Niinivaara-Hukanhauta-Karhunmäki. Keskitason alueita ovat Kytö-Onttola, Karsikko-Multimäki-Kulho ja Penttilä-Vehkalahti-Petäikkölä, sekä Urheilupuiston alue. Muut alueet kuten liksenvaara kuuluvat perustasaan. Alueen todellinen palvelutaso voi olla luokitusta parempi.

Paikallisliikennekohteen alueiden palvelutasoon ei esitetä muutoksia. Matkustajamäärät ja vuorojen käyttöaste ovat sellaisia, ettei kilpailutason tai keskitason alueiden luokitusta voi käytännössä alentaa.

Palvelutason perusteella suunnitellaan linjasto ja aikataulusto. Palvelutason parannuksia ja muutoksia voidaan tehdä vaiheittain sopimuskauden aikana. Tämä tarkoittaa käytännössä uusien linjojen perustamista, linjojen vuorovälin tihentämistä sekä liikennöntiajan jatkamista aamulla ja illalla vaiheittain.

Kalustomäärä linjoittain

Nykyisen sopimuksen voimassaoloaikana liikenteessä tarvittava automäärä on kasvanut 20 bussista 24 bussiin. Suurimmillaan määrä on marraskuusta maaliskuuhun, kun koululaisten määrä on suurimmillaan ja vuoroilla tarvitaan lisäautoja.

Automäärä linjoittain

Linja	2023	2026	Alustava suunn. 2028
1 Utra-Rantakylä-Keskusta-Karhunmäki-Reijola	4	4	8
2 Utra-Rantakylä-Keskusta-Noljakka-Marjala	4	8	8
3 Raatekangas-Keskusta-Vehkalahti-Petäikkölä	2	2	2
4 Kulho-Keskusta-Onttola-lentoasema	3	4+1	4+1
6 Joensuu-Lentoasema	1	0	0

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

7 Hukanhauta-Keskusta-Linnunlahti	1	0	0
9 Keskusta-liksenvaara	1	1	1
11 Ultra-Rantakylä-Keskusta-Urheilupuisto	1	1	0
12 Ultra-Rantakylä-Keskusta-Noljakka-Marjala	3	3	3
Yhteensä	20	23+1	26+1

Suurimmillaan automäärä on talvikaudella arkena koulupäivinä ruuhka-aikoina ja on voimakkaasti riippuvainen ruuhkahuipusta. Erityisesti linjalla 1 on varauduttava koululaisten määrän kasvuun Karhunmäen oppilaaksiottoalueella ja Keskussairaalan alueelle tulevan uuden SOTE-keskuksen aiheuttamaan liikenteen lisäykseen. Sopimuskaudella on varauduttava vuorojen ja linja-autojen lisäykseen. Kouluverkon muutokset, täydennysrakentaminen sekä uusien alueiden kaavoitus ja rakentaminen voi tuoda tarvetta lisätä liikennettä sopimuskaudella.

Hintatason ennustetaan olevan lähellä nykyisten sopimusten indeksikorjattuja yksikköhintoja. Suurin merkitys hintaan on liikenteen määrällä. Myös kaluston ikä vaikuttaa hintatasoon, käytetäänkö uutta vai käytettynä hankittua kalustoa. Telibussit ovat kalliimpia kuin kaksiakseliset bussit. Pitkässä sopimuksessa sähköbussien alhaisemmat käyttökustannukset kompensoivat kalliimman hankintahinnan ja latausjärjestelmän hinnan.

Tarjousasiakirjojen valmistelua varten pyydämme kunnilta lausuntoa sopimusajan pituudesta, sopimusmallista ja linja-autojen käyttövoimasta ja kalustovaatimuksista sekä palvelutasosta. Käyttövoiman osalta pyydämme vastausta myös siihen, halutaanko puhdasta käyttövoimaa lain vaatimusta enemmän, halutaanko esimerkiksi kaikkien matalalattiabussien olevan puhtaita.

Valmistelija: joukkoliikennesuunnittelija Timo Lappi

Liikennejärjestelmänsinöörin sijaisen päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto pyytää tarjouskilpailua varten kunnilta lausuntoa 10.8.2026 mennessä

1. sopimusajan pituudesta,
2. sopimusmallista
3. linja-autojen käyttövoimasta ja kalustovaatimuksista
4. palvelutasosta.

Päätös:

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

17**Maksuton seudullinen joukkoliikenne yhteytenä kaukoliikenteeseen -pilotin jatko**

SEUJOUKJ 09.06.2026

983/00.02.00.03/2025

Seudullinen joukkoliikennejaosto päätti 9.12.2025 § 32 järjestää valtuustoaloitteen pohjalta pilotin 1.1.-11.8.2026 maksuttomasta seudullisesta joukkoliikenteestä vyöhykkeillä A ja B yhteytenä kaukoliikenteeseen pilottikumppanien VR:n ja OnniBussin kanssa.

Päätöksessä todettiin, että pilottia on mahdollisuus jatkaa, jos kevään 2026 aikana varmistuu, että pilotti ei aiheuta kustannuksia tai ruuhkauta JOJO:n busseja kohtuuttomasti. Pilotin mahdollisesta jatkosta tehdään päätös ennen pilottikauden päätöstä. Mikäli uusi päätös jätetään tekemättä, pilotti loppuu kesäkauden päätteeksi 11.8.2026.

Pilotin käyttöä koskeva seuranta osoittaa selkeää kasvua. Vertailujaksot 14.8.-31.12.2025 ja 1.1.-20.5.2026 ovat kestoaltaan yhtä pitkät (140 päivää), mikä tekee tarkastelusta vertailukelpoisen. Näillä jaksoilla yhteyslippujen käyttö kasvoi 27 käytöstä 516 käyttöön. Kehitys viittaa siihen, että palvelu on vähitellen vakiinnuttanut asemansa ja tavoittanut uusia käyttäjiä erityisesti liityntäliikenteessä.

Asiantuntija-arvion perusteella kevään 2026 aikana on saatu viitteitä siitä, että pilotin vaikutukset ovat pysyneet hallittavina eikä se ole aiheuttanut kohtuuttomia kustannuksia tai ruuhkautumista JOJO:n liikenteessä. Lisäksi pilotin jatkamista puoltavat uusien matkustajien houkuttelu joukkoliikenteen käyttäjiksi sekä asemanseudun ruuhkaisuuden helpottaminen, kun yhä useampi kulkisi asemalle muutoin kuin henkilöautolla.

Valmistelija: joukkoliikennelogistikko

Liikennejärjestelmänsinöörin sijaisen päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

että JOJO:n yhteyslippupilottia vyöhykkeillä A ja B jatketaan toistaiseksi voimassa olevana.

Lisäksi jaosto päättää, että pilotin vaikutuksia seurataan säännöllisesti ja antaa joukkoliikenneasioita valmisteleville oikeuden tehdä vähäisiä teknisluonteisia muutoksia. Tarvittaessa asia pilotin jatkosta, muuttamisesta tai lakkauttamisesta tuodaan uudelleen jaoston käsiteltäväksi, mikäli kustannusvaikutukset tai liikenteelliset vaikutukset muuttuvat olennaisesti.

Päätös:

Liitteet

1 Jatko yhteyslippu lukuja 2025-2026

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

18**Seudullisen joukkoliikennejaoston kokouspäivät syksyllä 2026**

SEUJOUKJ 09.06.2026

1852/00.01.02.04/2025

Joensuun kaupungin hallintosäännön 82 §:n mukaan toimitella päätää kokoustensa ajan ja paikan.

Seudullinen joukkoliikennejaosto on kokoontunut pääsääntöisesti tiistaisin sovittuina ajankohtina kokoushuone Holvissa, os. Torikatu 19A, Joensuu.

Valmistelija: joukkoliikennelogistikko

Liikennejärjestelmänsinöörin sijaisen päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päätää

merkitä tiedokseen syksyn 2026 kokouspäivät:

syyskuu: tiistai 1.9.

lokakuu: tiistai 27.10.

joulukuu: tiistai 8.12.

Kokoukset alkavat klo 17.00.

Tarvittaessa jaosto voi kokoontua myös muina ajankohtina.

Päätös:

Seudullinen joukkoliikennejaosto

09.06.2026

19

Tiedoksiannot

SEUJOUKJ 09.06.2026

1. Matkustajatilastoja

Esitellään kokouksessa.

2. Julkisen henkilöliikenteen valtionavustuksen maksatushakemus vuodelle 2025

Aineisto saatavilla sähköisessä kokousaineistossa.

3. Julkisen henkilöliikenteen valtionavustushakemus vuodelle 2026

Määräaika hakemukselle oli 8.6.2026.

4. Seudullisen joukkoliikenteen yhteistyösopimus: kustannusjakomallin tarkistaminen

Liikennejärjestelmäinsinöörin sijaisen päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös: